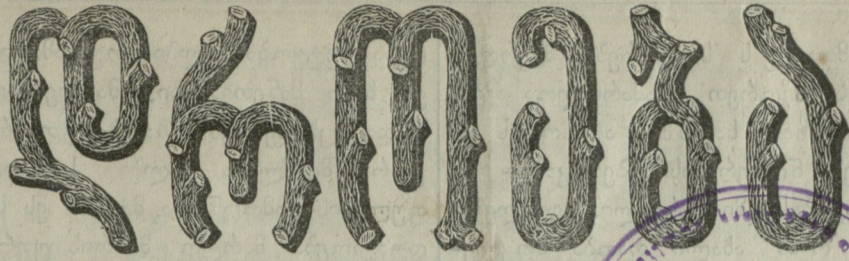

რედაქცია

გოლოვინის პრესბუროს წევრნი ბაკონის სახლში კლუბის ქვემოთ.

სელის-მოწერა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: ВЪ ТИФЛИСѢ, ВЪ РЕДАКЦІЮ «ДРОБНА»

«დროების» ფასი მთლიან წლით . . . 9 მან. სამის თვისა . . . 3 მან. ექვსის თვისა . . . 5 მან. ერთის თვისა . . . 1 მან.

გამოდის ყოველ დღე ოთხშაბათს ბარდ.

ფასი განსხვავებისა

სტრიქონზე რვა კაპ. განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბუთებლად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბუთებელ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბუთებს ავტორს.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკა

მიიღება სელის-მოწერა ცალკე

„დროებაზე“

ნახევარ წლით ჰირველის ივლისიდან წლის დამლევამდე. ფასი სუთი მანათი.

სოფლის მასწავლებლებისათვის ოთხი მანათი.

«დროების» ნომრები თითო შაურად იყიდება, თბილისს გარდა:

ქუთაისში, ჭილაძის მაღაზიაში,

ბათუმში, ფეიქროვის თამბაქოს მაღაზიაში,

დუშეთში, კაბო ბაშროვთან.

გორში, საზოგადოების დეპოში, ახლო თუთაყვანს.

აქვე მიიღება სელის-მოწერა.

ტელეგრაფი

(ჩრდილოეთის საავტოკოსო.)

პსმპნი, 10 ივლისს. დღეს ჩვენი ქალაქი დღესასწაულობს წმინდა ოლგას ათასი წლის დაბადების დღეს, სწირეს საკათედრო სობორში, იქიდან შემოსილი სამღვდელთა და ხალხი გავიდა დიდი მდინარის გადმა, ბელგაზედ. იმ ალაგას, სადაც ოლგამ თითონ უჩვენა ქალაქის აშენება, იაზმა გადინა დღეს, აქედან წამოვიდნენ სოფელ ვირბუტში, სადაც ოლგა დაიბადა; იქ გადინდნენ საღამოს ღოვავას, ხალხი დიდ მონაწილეობას იღებს ამ დღესასწაულში.

«დროების» ტელეგრაფი 13 ივლისი.

სცენა.

მთვარე კაშკაშებს. შუა-ღამეა. ოთხ კინტუს ზედ ბულვარზედ გაუშლიათ ხალიჩა, ზედ მოუყვნიათ და ეახშობენ. სამი მათგანი, მოსული ბიჭები, დარბაისლურად სხედან და შეეკვივიან. მხოლოდ მეოთხე დაჩიორებული, ხრინწიანი კინტო თითქმის არაფერსა სკამს და არც ამხანაგებს უვდებს ყურსა. თავისთვის მღერის, ხან ქუჩის მეორე მხარეზედ მოპირდაპირე კინტოს ეშარება; უფრო კი გამეღელ-გამომეღელზედ ოხუნჯობს.

— თქალი დაუღვა მამა-ჩემს, რომ მოკვდა! მალა მგონია ჯაფრით გული უსქდება, რომ მე, იმისი სასანა, ამის-

პირი, გუშინ ხოლერისგან მოკვდა ორას სამოკდა ცხრა (269) კაცი.

მარშაპა, 10 ივლისს. გუშინ მოვიდა ახალი გენერალ გუბერნატორი გურკო. სამხედრო პირნი მიეგებნენ სტანციაზედ, სამოქალაქო პირნი მიიღო დღეს ბელვედერში.

სარატოვი, ვოლგა თან-და-თან თხელდება და ორთქლის გემები ნაპირებს ვეღარ უდგებიან.

ბელშარსკი, ცხრა ივლისამდე ახლად გახსნილ სვირის არხში შემოვიდა სულ 1902 დადებული ბარქასი. ამ არხით სიარული ჯერ მეტად ძნელია, ასე რომ რიბინსკიდან პეტერბურდამდე უნდებიან 72-იდან 87 დღემდე.

ირაშტსკი, გუშინ გაისტუმრეს პეტერბურდში 345 ფუთი და 20 გირვანქა ოქრო.

თბილისი, 12 ივლისს.

პრა ერთხელ აღიარე ულა ჩვენ-ქურნალ-გაზეთობაში ჩვენივე მწერლობის უფერულობა და საზოგადოდ მისი არა სანატრელი მდგომარეობა. ამ სამწუხარო გარემოების მიზეზნი მრავალნი არიან; უმეტესნი მათგანი აღვიღათ გასაგებნი არიან და ამისათვის მათ გამეორებას საჭიროდ არა ვსთვლით. აქ ვესურს ჩვენი მწერლობის უფერულობის მხოლოდ ერთი მიზეზი დავასახელოთ და გამოვიკვლიოთ.

შველამ კარგათ ვიცით, თუ რამდენად არის გავრცელებული ჩვენში ქურნალ-გაზეთობა, თუ რაოდენად მოქმედობს იგი მკითხველ საზოგადოებაზე, და რაოდენად სცემენ მას პატივსა, ვითარცა ქვეყნის და საზო-

თანა განათლებულ ცხოვრებაში ვარ. მაშ.. იმ საწყალს თავის დღეში კილობიც არა ჰქონია და მე კი—ერთი შემომხედეთ და!—ხალიჩაზედა ვზივარ და ზედ ბულვარზედ ვახშამს მივირთმევ..

— მაშ, სასანა, ეს ღმერთმა შაიწყალოს მამა-შენის პილებს სტაქანს ერთი კინტო.

— რას მიჰქარამ, მუდრევ! წავიდეს იმისი ოხერი... და! ია რომ ჰქვიანი კაცი ყოფილიყო არ მოკვდებოდა. ძაცს ჩემისთანა განათლებული შეილი გამოუვიდეს და მოკვდეს? შეუტევს სასანა. შენ ცოცხლებისა დალიე, მკვდარს რას დასდევ. აი ხოლვერა მოსულა—ჩვენც იქ წავალთ რალა.. ღაიწყობს სიმღერას ნელა, ერთი რალაც მარშის ხმაზედ, «საყვა-ა-არელო-ო მამა-ა-ავანდი-ი!».. ბა-

გაღობის დამცველსა. ამ შემთხვევაში ჩვენ თვალცხენს ანუ აზიზვეთ და საქვეყნოდ ვაღვიაროთ ის ჭეშმარიტება, რომ ზემოხსენებულ კითხვებზე შესაძლოა მიეცეს არა სასიამოვნო პასუხი. როცა მწერლობაში ამ გარემოებაზე ასტყდება ლაპარაკი, მაშინვე შეუდგებიან მისი არსებობის მიზეზის გამოკვლევას და ბრალსა სდებენ თან მწერლობას და თან მკითხველ საზოგადოებასა. ღალატებენ; რომ მწერლობა ვერ მიხვედრია საზოგადოების ვარამსა და ინტერესებსა; ამ მოსაზრებას იმასაც დასძინებენ, რომ მკითხველი საზოგადოება ერთობ მცირე რიცხვიდან შესდგება და ისიც ვერ წარმოადგენს კარგათ შემუშავებულ ნიადაგს სხვა-და-სხვა განმათლებელი აზრების დანერგვისათვის და შეთვისებისათვის; რომ მკითხველთა წრე წარმოადგენს იმისთანა გვამთა გროვას, რომელნიც ცხადად განსხვავდებიან ერთი-ერთმანეთისაგან გონებითი განვითარებით, მიმართულებით და ლიტერატურული გემოვნებით; ეს გარემოება გვიძინებებს, გვეუბნებიან მოღვაწენი, საქმესო და არ ვიცით ვინ არის ჩვენი «მკითხველი». ამასთანავე მკითხველი საზოგადოების ზოგიერთა ნაწილს სდებენ ბრალთ გულ-გრილობას და თან სიმძულვარეს მწერლობისადმი. ბულწრფელოდ უნდა ვაღვიაროთ, რომ ზემო მოყვანილი მოსაზრებანი უსაფუძვლონი არ არიან, ესე იგი ორნივე მხარე, მწერლობა და მკითხველი ერთმანეთს ვერარას დააყვედრებს; დამნაშავენი არიან ორთავე ერთიერთმანეთის წინაშე, და ამ ორთავეს დამნაშაობის მიზეზი არის ჩვენი ქვეყნის საზოგადო მდგომარეობა, რომელსაც, ვითარცა უმთავრესსა და უმრავლესსა მიზეზსა ჩვენი მწერლობის მდგომარეობისა, მოსდევს სხვა-

ნათლება, განათლება მაშ.. სოსანა უბრალო ვინმე გგონიათ?

ამ დროს გამოივლის ჩქარის ნაბიჯით ერთი საღდაც დაგვიანებული ქალი, რუსულად ჩაცმული.

— მალისტი პროსიმო, ბარიშნაჯანი! მალისტი-ი პრო-ოსიმო, ცოტა გაგრძელებს მერე, კაპიკ-ნა-ა ოსიმო! მალს შერცხვება და თავ-ჩაღუნული ფეხს გაუჩქარებს.

— ჰეი, ბიჭებო, გამიგონეთ ერთი რას გეუბნებით!—არ აყენებს პირს სოსანა. იეთი განათლებული კაცი არ იქნება, რომ ავიდეს და ზედ მთვარეზედ ესე გადაიბოტოს?

— შენც ხომ განათლებული ყმაწვილი ბრძანდები, სცადე რალა, უპასუხებს ერთი.

— მჰ, მე არა ვარ ისეთი განათლებული და. მითი კურსი კიდევ და-

და-სხვა წერილმანი მიზეზები, რომლებიც კიდევ უფრო აძნელებენ საქმეს და უშლიან მწერლობას ფენის ადგმას. აი, ამ გვარი საზოგადო მიზეზიდგან წარმოშობილი მიზეზი არის, სხვათა შორის, მწერლობის უფერულობა და სისუსტე, რომლებიც აუცილებლად შეაფერხებენ მის გავრცელებას და განძლიერებას.

რამი უნდა გამოიხატებოდეს ჩვენი მწერლობის უფერულობა და როგორ მოქმედებს იგი თვით მწერლობაზე მისივე მოღვაწეთურთ და მკითხველ საზოგადოებაზე?

მისაც თვალ-ყური უდევნებია ჩვენი მწერლობისათვის, ის უეტველად შენიშნავდა იმ მოვლენას, რომ ჩვენი მწერლობის კითხვები და ის საგნები, რომლებსაც იგი შეეხება, მოქცეულია ვიწრო წრეში, რომლის გაფართოება და რომლიდგან გარდამობიჯება სწორედ მოუხერხებელი საქმეა. ჩვენს მწერლობას ნიშანში ამოულია რაოდენიმე კითხვა და ყოველ მხრიდგან მას უფლის და წლიდგან წლამდე მათზე მუშაობს. მაგალითად, ოცი წელიწადია, რაც ვამტკიცებთ, რომ სამშობლო ენას უნდა მიეცეს ხალხის ცხოვრებაში ჯეროვანი ადგილი, რომ ნამდვილი განათლება მოუხერხებელია გარეშე დედა ენის შესწავლისა და სხვ. და სხვ. მა ქეშმარიტება და სხვა მის მსგავსი ათას ნაირად გადაგვიბრუნ-გადმოგვიბრუნებია, ძველი ნათქვამი იმოდენ ჯერმე გაგვიმეორებია, ახლის თქმა თუ შესაძლებელი იყო, ისეც არ დაგვიკლია, თავიდანვე შევდგომივართ საქმეს და მაგ კითხვას ვერა ვაფწყობრა. მკითხველებს ყურები გამოვუყრუვეთ და თავი მოვაბეზრეთ, ჩვენც ენა გავიცვიეთ, გონება დავიბლონეთ და მაინც ვერა ვაგხდით რას. მაგ ვერა საგანზე სჯა რომ აღძრათ სხვა რომელიმე მწერლობა-

მაკლდა, თორემ... აი, უთუოდ ეს იქნება ისეთი განათლებული, უჩვენებს ერთს ცილინდრიან კაცზედ, რომელიც იმათ წინ გამოივლის. შაჰხედო «პრაფეცორი» გეგონება, თხუთმეტ მანათზედ კი გღია პისრად. სად არის ეხლა ერთი დამპალი ნესვი მაგას?!

— ძებო, ჯეელებო! ეს იცით რა იყო? პილებს სტაქანს ხელში სოსანა. მს ღმერთმა აღდევრძელოს ის ხორველა, რომელიც ემათ თავს მამაშორებს!—უჩვენებს ერთს თეთრტანისამოსიან ქუჩის ყარაულზედ.

მოდის ერთი კავალერი, რომელსაც მკლავ-გაყრილი ერთი გრძელ ცხვირა ქალი მოჰყავს.

— ბიჭო, ერთი მაჰხედეთ და! ოსურ სახნისს არ მიუგავს ი ქალს ცხვირი... მე ვგეთი ცხვირი მქონ-

ში, სიცილს დაგაყრიან და სამარი-დან ამომძვრალად ჩაგთვლიან. მ. გარემოება გვიმცხადებს იმას, რომ ელემენტარული კითხვები, რომლებზედაც დამყარებულია ყოველი საზოგადოების ცხოვრება, ჩვენ გარდაგონიერად ვერ გავიგებთ. ჩვენს გონებაში, თეორიაში, მაგრამ ცხოვრებაში კი ვერ გავიგებთ იგინი, ვერ გავიგებთ იგიველია ჩვენს დამოუკიდებელი მიზნის გამო. ამის გამო ჩვენ წინაშე უფლება არა გვაქვს იმ «ელემენტარულ კითხვებზე» სჯამოვსოთ; ქვეყნის ყოველს მოთხოვნილებას მხოლოდ მაშინ დაბოლოვდება, როცა იგი დაკმაყოფილებული იქნება; წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ მოვალენი ვართ ერთი-და-იმევე საგანზე ყოველს წამს ვილაპარაკოთ და მხოლოდ მაშინ შევსწავითოთ ღიაპარაკი ამოჩემებული საგანზე, როცა ჩვენს წადილს მივალწყო. რასაკვირველია, ამ გვარი სიზიჟი მუშაობა ჩვენ ავცილებდებოდა, თუ რომ ჩვენი ცხოვრება იმი თანა ვიწრო კალაპოტში არ იყოს მოქცეული, რომელიც უსაძბს მას ყოველს საშუალებას წარმატებისათვის.

როგორც უკვე ვთქვით, ერთ და იმავე საგანზე სჯამოვსოა წლიდგან წლიდგან სწორედ მოსაწყენია მკითხველი საზოგადოებისათვის; მაშასადამე მისი გონება ჯეროვანად ვერ მუშაობს და უძლურდება. არც მწერლის საქმეა უკეთესს მდგომარეობაში: ერთ და იმავე წრეში ტრიალი უსაძბს მაგონების ძალას, უქრობს მხურვალე გრძობას და უქარგავს ხალისს თავის საქმისადმი. სწორედ საზარელია მწერლობის მოღვაწეთ ამ გვარი მდგომარეობა, როცა აზრი მოკლებულია მოძრაობას. აა, როგორი უნდა იყოს მწერლობის მდგომარეობა მაშინ, როცა გონებას დაწოლია ტყუასავით საზოგადო ატმოსფერის ბურთი.

ზოგიერთნი, ამისთანა გარემოებების შემხედვარე, უსამართლოდ ეპყრობიან ახალ-გაზდობას და სიივიან, ვითომც ახალ-თაობა მოკლებულია ნიჭიერებას და სხვა თვისებებს, რომელნიც უნდა შეადგენდნ აუკოლობელ

დეს, მარზოეს მე ე-ჯაბებდი სიმდიდრით.

—საიდან?—ჰკითხავს ერთი კინტო.

—მა, მტყვარში ერთ ჰაჰყინას არ გაუშვებდი, სუ მე დაიჭერდი. ჩიეკრავდი და ამოვავდებდი, ჩიეკრავდი და ამოვავდებდი..

მადის ერთი, ყველასგან ცნობილი და ბულოვარის განუშორებელი სტუმარი. სოსანა სტაქით ხელში მარდალ წამოვარდება.

—ძინაზჯან, შენი სულის ჰირიმე, მოდი ერთი დაგელოცე ესე, ჩვენი კამპანით.

ძინაზი შედგება.—ბიჭო, ამისთანა კოტრობაში, რა დროს ქეიფია?

—ძინაზჯან, თქვენ ყოველ ღამე სუ «კლუბებში» და «კრუჟოკებში» დასდინართ—ქეიფს არაინ ეძახის და ჩვენ რომ თითო ჩარეკა დავლიოთ,

და უმთავრეს საკუთრებას მწერლობისათვის. სწორედ უსამართლოა ამისთანა აზრი: ხალხში არასოდეს არ ეკატება ნიჭიერების ნაბერწყალი და წარმატებისადმი სურვილი; შეუძლებელია, რომ ახალი თაობა მოკლებული იყოს ნიჭიერებას, რომელიც ქრება და სტკნება, თუ რომ «გზა უართო» არ მიეცა მას. ხალხთა ცხოვრებაში მოაღწევს ხანდისხან ეპიდი, როცა მუხრუჭი მიიჩნიათ ყოველად შემძლე და სასარგებლო საშუალებათ; ნიჭიერება კი, როგორც იტყვის რუსის პოეტი, არის «Даръ направный, даъ с.учащный», რომელსაც არავითარი ფასი არ აქვს, ამ გვარი გარემოება სასარგებლოა ზოკერათათვის, და არა ხალხისა და ქვეყნისათვის.

ამისთანა გარემოებათა წყალობით მწერლობის ნიჭიერება და გრძობა ზღუნდება: ესე იგი ჩვენი მწერლობის უფერულობა და სისუსტე არის მდევკი საზოგადო ნისლიანი ატმოსფერისა და არა ბუნებითი უნიჭობისა და უქარგისობისა.

ახალი ამბები.

პარველი ივლისიდან ძლიერი ლღვები დაიჭირა თითქმის ყველგან. შეიძლება წარსული წლის მსგავსად ცეცხლი გაუჩნდეს ტყეებს და რაკია ეხლავე შეუდგენ თავდარიგს. მაგრამ კინ ფაქრობს ამაზე. წარსულ წელში ერთმა გუბერნიის უფროსმა ერთ მხარის უფროსს ჰკითხა: რა ამბებია, რომ ამ შთებს ცეცხლი ეკადება? ან რა საშუალებებს უნდა მივმართოთ? —მ, ცეცხლი, თქვენო აღმატებულეებ, სახელმწიფო ტყეს კი არ უკადია, მცხოვრებლების, მებატონეების ჰთებუ გახლავთ, მიუკო მხარის უფროსმა.

შარპინი დამა გეწერენ: ხალხში ძლიერ გამრავლდა ყალბი ხუო მანეთიანები. იე ოსტატურად არის ეკეთებული, რომ არა თუ უსწავლელ კაცს, ნასწილ კაცსაც გაუჭირ

ეს ქეიფია! თუ რასმე ვჭამთ, აი ემკარით აღებულსა ვჭამთ აი! დარჩეყამს კისერზედ ხელს... თან-და-თან ჰიუახლოვდებათ გარადოვოი; ჯერ ზუმად აუელ-ჩაუელის და მერე შეუტყვის რუსულად:

—რა დროს ქეჩაში ყვირილია? მასწით შინ...

—ა თებე კაკოი დელა? მა ნიკავო ნი აბიჭაიმ. სადომ სებე ხლებსოლ კეშიმ. მტა ბოდ დიოთ, ზაიშმ? ჰურზედ უჩვეებს. ნე ტი დიოშ, ბოდ დიოთ!..

შითი კიტო ღენის მირთმევაჰუბირებს გოროდოვოის, სოსანა ხელოდამ წაჰგლეჯს სტაქანს.

—რას შერები, კაცო? საქე არა ვაქვს... მე კი არ ვიცი რის მუცლის ტკივილიცა აქვს მაგასა? რა მოკედეს, ექვე რო ფეხები გაფშლიკოს, ერთ კაპლსაც არ დავაღვიენებ... ტი დუ-

დება შეტყობა ყალბია თუ ნამდვილი ეს ხუთ მანეთიანები. მართებლობა უნდა აცხადებდეს სახალხოდ თუ როგორ შეიძლება ყალბი ქაღალდის ფულების გამოცნობა, მაგრამ ეს საიდუმლოება მართო მხარის უფროსებს აქვს შეტყობილი და სხვა ხალხისათვის დაფარულია. ნეტავი რისთვის?..

იქილამე გვატყობინებენ: მშვენიერი მოსაველის პირი უჩინს წრეულ ჩვენს ვენახებს, მაგრამ რალაცა გაუჩინდა ზოკიერთ ალაგას ვაზს და ხმებთან სრულებით. ძლიერ კარგი იქმნება, რომ სამეურნეო საზოგადოებამ ერთი თავისი წიერთაგანი გამოკზნავს და შეიტყოს მიზეზი ამ ვაზის ავადმყოფობისა.

მუშინ იყო ტელეკრამ ჰეტერბურლიდამ ვითომ მკურნალობის საქალებო კურსები მოსკოვში გადაეკეთო. თუმცა ჰეტერბურლიდამ სჯობდა დაეტოვებინათ, მაგრამ ალაგის არჩევანს ვინღა დასდევს, როდესაც ლამის მთლად მოსპონ ამისთანა სასარგებლო დაწესებულება. აი სექტემბერმაც მათანა, როდესაც იწყობა, ესრედ წოდებული, აკადემიური წელიწადი, როდესაც ყველგან უნდა დაიწყოს სწავლა და იმ კურსების საქმე კი ჯერ არ გათავებულა. მაშასადამე, წლიევანდელმა წელიწადმაც ისე ფუჭად უნდა ჩაიაროს და შემდეგშიაც ღმერთმა იცის—გაედებათ რუსეთის ქალებს მეცნიერების კარები, თუ არა. მა კურსები, როგორც იცით, კერძო ინიციატივით არიან დაარსებულნი. იმისთანა განთლებულმა და შესანიშნავმა სახელმწიფო კაცმა მიიღო თავის მფარველობას ქვეშ, როგორც იყო სამხედრო ძინისტრი მალიუტინი. მასთან ერთად ამ კურსებს თანა-უვრძობდენ მრავალნი წარჩინებულნი პირნი, მაგრამ ამ ბოლოს დროს გული აჰყარეს, რალაც მიზეზით. საზოგადოების თანავრძობა ამ კურსებისადმი ეხლაც იქამდე მიდის, რომ ცაპირის სადლაც ვადაკარგულს კუნტულში—უსტკამენევკორსკში—სცენის მოყარვით

მაიშ მტო ია ნე ზნაიუ მტო ტი ხოჩიმ?—მუბრუნდება გოროდოვოის. ტი ვინა ხოჩიმ, ნო ზდოხნიშ ნე დამ. ბოროდოვოი დაყოყმანდება და მერე გაბრუნდება.

—მაბრძანდი, ერთი ღენო დავვილიე, ძმოჯან! უყვირის სოსანა ერთ იმერელს. იმერელი ხმას არა სცემს—თავისთვის მიდის. სოსანა თან გააყოლებს, რაც იმერლებს ძალიან ეჯავრებათ. იმერელი მობრუნდება და ყურის ძირში ლაწანს გადავს. ძანტოები წამოკვივიან საცემრად, მაგრამ იმერელი ხანჯალს ხელს მოისვამს და ბულოვარიდამ გაიფანტებია. სოსანა შორიდამ გულად დიდ იგინება, თან კი მზად არის გასაქცევად. იმერელი გაჰმორდა და სოსანა კიდევ დიდ ხანს ყვირის ხრინწიან ხმით ბულოვარზედ: აი, მოწმები იყავით რომ ხანჯლით მოკვლას მი-

ამ კურსების სასარგებლოდ წარმოდგენა გაუმართავთ და მანეთი გაზ. «Повести»-ს დაეკვირვებოთ მოუგზავნიათ...

ჰკირას, 10-ს ამ თვისას, გამოვიდა ბ. ნიკოლაძის «Обзор»-ის ნომერი. საინტერესო იმაში არაფერი არ არის: იგივე «ძაგვაზის» ფურცელია გადაბეჭდილი და ნიკოლაძის კალამს ერთი სტრიქონიც არ აკლია. საინტერესო მხოლოდ ის არის, რომ ბ. ნიკოლაძე რედაქტორობის უფლებას არა ჰკარგავს და კიდევ განძრახვა აქვს განაახლოს და განაგრძოს გაზეთის გამოცემა.

მა საათში მივიღეთ ბ. ი. ს. მოგებაშვილისაგან სუფთად და მშვენიერად გამოცემული «ჩიეულ ლექსთა» კრება, სახელად «ხომლი». წიგნი შეიცავს სულ ას გვერდს, ე. ი. ცოტა პატარაა «იერის» ჩვეულებრივ ნომერზედ. დაბეჭდილია ხელამის ახალი, მართლა, გარკვეული შრიტით, რომლითაც იბეჭდება ხოლმე ჩვენი გაზეთის ტელეკრამები და ზოგჯერ მოწინავე წერილები. ამ ლექსთა კრებაში მოქცეულია მართლა საუკეთესო ლექსები ჩვენი წარჩინებულის პოეტებისა: აკაკისა, ილ. ჭავჭავაძისა, ნიკოლოზ ბარათაშვილისა, ზრ. მკრელიანისა, რაფ. შინათავისა და მახ. მკრელიანისა. ღირს ექვსი შაური.

დადს სიკეთეს დაგვდებდენ, რომ გამომცემლობის საქმეს ხელს მოაკიდებდენ ბ. მოგებაშვილისთანა კაცები, თორემ სხვა-და-სხვა ჰიპინოლოგებმა მთლად ტალახში ამოართიეს ეს პატროსანი და სასარგებლო საქმე.

პირობაში.

ერთ მხარის ქალაქში ერთი მეტად მაღლიანი წისის ზედამხედველია, რომელიც ჰურის მაგიერ სულ სამართო წიგნს უკითხავს ტყუასებს და მარსულობას უქადავებს. ამდენი ქადაგება და გედრება მაინც არ შეუწირავს კოპალეს პირობდ! ძაცნო, ერთი გამამტყუნეთ, პირში ჩამაფურთხეთ, თუ დაუშავე რამე მაგ ურჯულოსა! ვიი შაპილობაა, თუ ალა-მაჰმად-ხანობა... მა, მე შენი დამლის დამსმელი... მოუბრუნდება გოროდოვოის, ტი მნე ვინა ნი პაზვალაიშ პიტ, აჩეგო ნიჩავო იამუ ნი სკაზალ, მტო ჩუჩუტ კინჯალომ ნი უბილ?..

მაე გათავდა კინტოების ვახშამი.

საქმეადა.

ჩვენი გაზეთის მე-112 ნომერში დაბეჭდილი იყო სოფ. ალიდამ (მართლში) კორესპონდენცია, რომელშიაც გამოაშკარავებული იყო ვილაც შულიჯანოვის თვალთ მაქცობა შეუვნებელი ხალხის ჯიბეების დასაცლელად. იწერებოდენ, რომ იმ

და შარშან ერთი ტუსადი სიმშვილით მოგვდამა. გაქნილი «მატრიტელი», რომ სხვა მომარსულებზედ ამ შეთხვევამ ცუდად არ იმოქმედოს, მაშინვე ჩოქხედ დატყუება, შეუწირავს მადლობა ღვთისათვის და ყიერილი დაუწყეთ: შესედეთ, შესედეთ შეილება! რა ნაირად მიაგრებენ ცაში მავის სულს ანგელოზები ნეტავი მავის! ნეტავი მავის!... იმავე მავისში ერთს პოლიციისა სხალგანდა მისამსახურეს ძალიან გამკრანსობა გამოუჩინა და უჩინადი ოსები დაუტყროს. მავის უფროსს, არ ვიცი თუ შედომით, თუ იმიტომ რომ მორეკელ უჩინადებს ცისის გარბი მალე გაულოყო, ორდენზედ ეს «მატრიტელი» წარუდგენია, მართლაც ეს, თუ არა? უფრო სამართლიანი არ აქნებოდა ორდენზედ წარდგენის მაგიერ, ის პატიოსანი «გეამი» ამ ნაირად წარედგინათ; იმდენი ღვაწლის დასჯილდობაზედ, რაც № 126-ს მიუძღვის სახელმწიფოს წინაშე, ჩვენ საგამოდ არ მიგანსია არც სტანისლავა, არც ანა და თითქმის არც ორდენები ალექსანდრე ნეკლევისა და ანდრია პირველ მოწოდებულისა. ერთად ერთი ჯილდო, რომელიც შეუფერება მავის დიდს ნამსახურებას, აქნება იმავე ცისში ჩასმის სიკვდილამდე და იქვე დასაფლავება სიკვდილის შემდეგ, ამისთვის უმდაბლესად გოსოვთ, თქვენს ადამტებულებზე, ანუ ბრწყინვალეზე და სხ....

ჩვენ გვეკითხებიან: მართლაც-თუ არა, რომ ერთს დამსახურებულს სულის მამას სხვისა, ე. ი. საზოგადო ათას-ოთხასი თუმანი (14,000 მ.) მიუერთებია და არსენად დაბრძანდება, — სმას არაინა სტეპოს ძალიან შესაძლებელია, რომ მიერთება, ვინაიდან სხვის ფულების მიერთებისა მად ერთობ ყუელს გავლიდა. მოკვს იხეხათ, ძველი საქართველოს პრინცი იყო: «რასაც ვაქცემ შენა, რაც არა დაგარგულია!», რომელიც ესაა ამ ნაირად შეიცვალა; «რასაც ვაქცემ შენა, რაც არა დაგარგულია!»

ასშენით დემოტმა ამისი მამოტები. იგივე ცნობის მოყვარე გვეითსავს: მართლაც, თუ არა, რომ ერთ სადილზედ ერთი სასწავლებლის ზედამხედველს ბოის განმანათლებელს და კეთილის მყოფელს ვილაც გაიძვრა იმერელი მიერთია, ტყუილი მუწჯი, მკითხაობის სახელი გავგდო და, როგორც მოხდება ხოლმე, მიაწყდა თურმე მოლოცავი შულიჯანოვის სახლს. ის კორესპონდენცია შულიჯანოვს, სჩანს, საგრძნობელ ალაგას მოჭვედროს და თავის გასამართლებლად იმისთანა საშუალებისთვის მიუძარათეს, როგორც შევეფერება ათასწირ დარჯაკში გამომძიერალ კაცს. მხოლოდ ცოტა რამ დაჰვიწყებია შულიჯანოვის: სი, რომ იმას ეხლა საქმე ჰქონდა გაზეთის რედაქციასთან და არა სოფლის კანცელიარისთან, რომელიც, ალბად, ბევრჯელ გაუტურებია. ღვთის მივიღეთ ერთი უშველებელი წერილი, ვითომ, პასუხი იმ კორესპონდენციისა, რომელშიაც შულიჯანოვი თვით ჭაკტზედ არაფერს ამ-

ერთმა მავისის ჩინოვნიკმა წყნით სავსე მათლავა ზედ თავზედ გადაიტვირთა და იმან სამაგერო ვასუსი არ მისცა? ესენ შეილება, რომ მართალი იყოს, რადგანაც ის ზედამხედველი სასულერო მეცნიერების წარმომადგენელია, რომელშიაც სწერია: «მხოლოდ სული სიმშვიდისა, სიმდაბლისა და მოთმინებისა მამანიჭა... და სხ..»

ქვემოთ მოყვანილ წერილს ვებედავთ შეუტყულებლად, ორიოდ ჩვენნი შენიშვნების გარდა. ბევრი რითიშეა შესანიშნავი ეს წერილი, წაიკითხეთ!

წერილი რედაქტორს.

«დროების» მე № 126-ის სახელ ამბუბში მე წავიკითხე შენიშვნა, რომელშიაც სწერს ავტორი თ. ივ. მუსრან-ბატონი თავის «საკვარო სახლის» დასურვას ახორბს და ამ სახლში მოსამსახურე პირთათვის გამოუცხადებია, ან ნსკვარ ჯამაგირს დასჯერდით, ან სამსახურს თავი დაანებეთ, მაგრამ მუსრან-ბატონის კანტორაში მოსამსახურე პირნი ნსკვარ ჯამაგირზედ არ დაუბულებულანო და აქედამ ის დასკვნა გამოყვას უნდა დათხოვნილ იყვნენ რამდენიმე პირნი. მე როგორც ერთი იმ კანტორის მოსამსახურეთაგანს ნება მომეცით ვსთქვა ამხედ თვით არსებითი(?) სიმართლე.

1) მუსრან-ბატონს არაერთთვის გამოუცხადებია დასურვა თავისი საკვარო სახლისა, და არც შეუძლიან ამხედ ვინმემ დაწვრილებით ილაპარაკოს. (!) (მოგვიტეკეთ, შემდეგ აღარ ვაგებუდეთ!) ჩვენს მუსრან-ბატონს თავისი სიმართლით *) არა აქვს ჩვეულება თავის გულის წადილი ადვილად ვისმეს გადასცეს, მაშასადამე ის სმა, რომელიც გაუგია ავტორის უსაფუძვლოა. 2) მუსრან-ბატონს არავისთვის არ გამოუცხადებია ჯამაგირის

*) მივიტეკვია ყურადღება. ვისიც ვერ არს, ამ წერილს ავტორზედ, რომელსაც ერთელ მეორე მცნებით აღრძალული კრით მსახურება, მეორედ აღუდგენია. მხოლოდ ერთი დემოტია, ბ. იოსავა, რომლის წადილი და ფუჭი დაფარულია მომაკვდინათვის.

დავლებს და არც ბრძანდება იქი მომტინე, რომ წელაქადში სამა ოთხას თუმნისთვის შესწესდეს, მხოლოდ საქმე იმაშია ახერხდა ბანკისა შეჩერება, იმ მიზეზით, როგორც ვიფიქრობთ, სანამ გაყვასუფელს ფულებს არ მოუყრის თავს, მანამ ვერ აძლევს წინანდელს მსვლელობას და წარმოებს თავის საკვარო სახლს და შემდეგისთვის რა ნებას, კიდევ გარდა მისის უბრწყინვალესობისა არაინ უწყის. (ასირებულა, შენმა მხემ!) აქ რასაკვირველია ახერხდას შეჩერება ვერ მოსაწავებს ბანკის სრულად დასურვას. უსკვლავი რაცა გარემო ფულისა შეჩერებულა, იქ მოსამსახურე პირთ ძლიერ მცირედ ექმნებათ სამუშაო საქმეები და ყოველი თავ-მოყვარე სახლგანდა, რომელსაც არა აქვს გამჯდარი სინაზმანცე, ვერ ავადრებს მექთი ჯამაგირი აიღოს, აქ მეტი ღონე არ არის უნდა დაუტეოს სამსახური და შეუდგეს სხვა საქმეს; ესრედ, სხენებულის ბანკიდან გავიდნენ სამნი პირნი, სამნივე გარვის ოჯახისა შეიღნინ, შეძლებით, სწავლით, უოფეტეკეით და რეპუტაციით შემოკობილნი, რომლებთათვის ყოველთვის ადვილია შოვნა სამსახურისა და არც არაინ ისინი მომდურაღნი მუსრან-ბატონისა, როგორც ჯერ საზოგადოდ არ გამოჩენილა თავისი მოსამსახურეთაგანი ყოფილ იყუეს რამე საქმეში უკმაყოფილო; ახამედ იმ თავიდან დღესაც ყუელანი დიდ კმაყოფილნი არაინ მისის უბრწყინვალესობის უხვის ყურადღებისა. იყვნ ისინი დღეგრძელ სანუგეშოდ მამულისა. (სუბრობთ, ბ. იოსავა, თუ მართლაც ამბობთ! იყნე ბატონს ბერგან აქვს მამული, — დასასხელეთ, რომელი მამულია: დიდმისა, მუსრანისა, თუ თრიალოისა, რავი ყულა ბ-ნი იყნეს კანტორაში მოსამსახურე სანუგეშოდ მამულისა ცნოვრობს, მამ თქვენც იტონს-ლეთ, იოსავა, სანუგეშოდ მამულისა!) სოლო რამაც შეეკება საკვარო სახლს, მანც დაწინენ საგამა პირნი (სუთამდის) ადსარულებლად თანამდებობისა და ვერც დაუკლიათ მათთვის ჯამაგირი.

1883-სა წელს. ივლისს 8 სა.

სამა-და-სხვა ამბავი. ქრთამა დაუპირებია. რედაქციის დაქრთამა და ისიც სამი მანეთით, სად გაგონილა? მეტი ვერ გაიმეტეთ, ბ. შულიჯანოვ? არც რედაქცია და არც სტამბა თქვენ სამ მანეთში არა საჭიროებს, მაგრამ უკან დაბრუნების იმედიც ნულარა გაქეთ. თქვენ სამ მანეთს რედაქცია გადასცემს «წერაკითხვის საზოგადოებას» თქვენ «დასაჭტრათუვად», რომ მეორედ არც თქვენ და არც ვინმე თქვენმა მსგავსმა უნამუსობა აღარ ჩაიღინონ და რედაქციას დაქრთამე არ გაუბედენ.

ქრთამა დაუპირებია. რედაქციის დაქრთამა და ისიც სამი მანეთით, სად გაგონილა? მეტი ვერ გაიმეტეთ, ბ. შულიჯანოვ? არც რედაქცია და არც სტამბა თქვენ სამ მანეთში არა საჭიროებს, მაგრამ უკან დაბრუნების იმედიც ნულარა გაქეთ. თქვენ სამ მანეთს რედაქცია გადასცემს «წერაკითხვის საზოგადოებას» თქვენ «დასაჭტრათუვად», რომ მეორედ არც თქვენ და არც ვინმე თქვენმა მსგავსმა უნამუსობა აღარ ჩაიღინონ და რედაქციას დაქრთამე არ გაუბედენ.

ქრთამა დაუპირებია. რედაქციის დაქრთამა და ისიც სამი მანეთით, სად გაგონილა? მეტი ვერ გაიმეტეთ, ბ. შულიჯანოვ? არც რედაქცია და არც სტამბა თქვენ სამ მანეთში არა საჭიროებს, მაგრამ უკან დაბრუნების იმედიც ნულარა გაქეთ. თქვენ სამ მანეთს რედაქცია გადასცემს «წერაკითხვის საზოგადოებას» თქვენ «დასაჭტრათუვად», რომ მეორედ არც თქვენ და არც ვინმე თქვენმა მსგავსმა უნამუსობა აღარ ჩაიღინონ და რედაქციას დაქრთამე არ გაუბედენ.

ლო და თითონ მამებდებით რა სუნიც აღის შულიჯანოვის მოქმედებას. «მლენების თხოვნით ეს შეეთხუზე ახალ-ქალაქის სკოლის უჩინიკმან და რადგანაც იმათ წერა არ იცოდნენ, მათ მაგიერაც ხელს ვაწერ». ამ სიტყვებით თავდება ეს შულიჯანოვის «პოლოგია». ძარგი ნაყოფი კი გამოულია, თუ ახალ-ქალაქის სკოლის «უჩინიკები» ესე მალე შესდგომიან ამისთანა «პასკილების» «შეთხუზვას!»

ბობს. მისდგომია და უშვერის პირით ჰლანძღავს იმ კორესპონდენციის დამწერს, რომელსაც ვაკოტრებულ მიკიტანს და ხალხის მყელიფელ ადვოკატს ეძახის. არც ქართველების და სომხების მღვდლებისთვის იშუარებს მაგარ სიტყვებს, რასაკვირველია, ამიტომ რომ იმის ცრუ-მუწჯ მკითხავს მალე უპირეს კიტლაყი და შულიჯანოვს მუქთი შემოხაფალი მოაკლეს. თითონ რომ სწერდეს, კიდევ არაფერს ვიტყოდით, მაგრამ საძაგლობა ის არის, რომ შულიჯანოვს «პოლოგისთვის» მიუმართავს. წერილიდან ისე გამოდის, რომ ვითომ დაბეჭდილს კორესპონდენციას მეტად შეუწუხებია იქაური გლიცაკობა, — ჩვენი მამა და კეთილის მყოფი ცუდად რად მოიხსენიოსო და ის გლიცები სწერენ იმის მაგიერ პასუხს. წაიკითხეთ ამ წერილის ბო-

ბობს. მისდგომია და უშვერის პირით ჰლანძღავს იმ კორესპონდენციის დამწერს, რომელსაც ვაკოტრებულ მიკიტანს და ხალხის მყელიფელ ადვოკატს ეძახის. არც ქართველების და სომხების მღვდლებისთვის იშუარებს მაგარ სიტყვებს, რასაკვირველია, ამიტომ რომ იმის ცრუ-მუწჯ მკითხავს მალე უპირეს კიტლაყი და შულიჯანოვს მუქთი შემოხაფალი მოაკლეს. თითონ რომ სწერდეს, კიდევ არაფერს ვიტყოდით, მაგრამ საძაგლობა ის არის, რომ შულიჯანოვს «პოლოგისთვის» მიუმართავს. წერილიდან ისე გამოდის, რომ ვითომ დაბეჭდილს კორესპონდენციას მეტად შეუწუხებია იქაური გლიცაკობა, — ჩვენი მამა და კეთილის მყოფი ცუდად რად მოიხსენიოსო და ის გლიცები სწერენ იმის მაგიერ პასუხს. წაიკითხეთ ამ წერილის ბო-

ბუღალტრული აღმოსაჩენიანი რაზმის და ერთი რაზმის დახმარებით ჩატარდა. ეს რაზმი მანუაი გი შერსა დაშორეს, მაგრამ როდესაც დაეწოდა, იმ ვაჭარს ერთ დიდ პანკას სტატუსი სელი. რომელშიც ათასი თუმანი იდო და გიქეულა, ბუღალტრული, მაგრამ გაქაილი ურთი ჩაიყვანა.

საბრალო მთხოვარა. ვიყავი გარ. «**Заря**»-ში შემდეგი ამბავი სწორია: ამ ცოტა ხანში ვიყავი საერთო-ერთი ნდობის ბანკის მმართველობაში მიაღწევი შემდეგი თხოვნა ერთი თვისა წყურთავს: «რადგანაც უიდეურეს სიღარიბეში და სიღატაკეში ჩავარდი, მაგრამ ერთ ხანს საბოლოო სანსლს გი ვაძინებ, რომელ შაბდ ესტავე ექვსი ათას თუმანს მიღლებ, უიღარიბეში ვისთვის ბანკის გაშვებას ათასი თუმანი ვიდევი მასის-სისა».

გაივითხოვ სანსლს რა სიღატაკეში ჩავარდნილია?

ბარგარის მოყვარე «**ნევე**». პოლ-შაში ერთ კარხთან (მღვდელთან) მი-სულა ასაღებდა ვაჭარს, დაუსწავლებია ქალი-თავისი საცლო კვლიაში გა-მოსაცხადებდა, როგორც ვინაი მო-ითხოვს. კარხს წიგნში ჩაუწერია და დაწვეული ფასი გამოურთმევიან, რა-დენიმე დღის უკან მი-სულა იგივე ვაჭარი და უთქვამს: ესტავე მორე ქალს ვირთავ და ის გამოაცხადეო. მაგრამ როდესაც შეუტეია, რომ ვიდევი სელ-მორედ უნდა გადასდოს ფული, პა-ტარს ჩაიფრებულა და უთქვამს: ვარგი მამ, ისევე ძველ საცლომდ დავიწერ-ქვარს! და ვიდევი დაუწერია მართლა...

ბანკადგენი

25% უზრო იაზად მინამ სხვაბან

ციტრატე, მაგნეზია, ყავის საფქვალი, საურველები, უთოები, კრაოტები, ტა-ნისამოსის ჩამოსაკიდებელი, კლიონ-კა, დანები, შროტები, ჩანკლები, კალ-მები, ჩაი პირველი რთველისა და სხვ. ინგლისის მაღაზიაში. (10-2)

ინგლისის მაღაზია

Maison de confiance

შეადრეთ ჩენი ჩაი	მოსკოვის ჩაის
1 მ. 10 კ.	1 მ. 40 კ.
— — 1—20	— — 1—60
— — 1—40	— — 1—80
— — 1—60	— — 2—
— — 1—80	— — 2—50
საუკეთესო 2—	— — 3—

იქვე ისუიდება სხვა საქონელიც: თო-ფები, რეკლავები, კრაოტები, ჭურ-ჭელი, ჩაიდნები, გასაღებები, დანები, კოვჩები, ტაშტები, კალმები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაგაო, განსეკები, მურაბე-ბი, მაგნეზია, უნაგირები, კლიონკა, წინდები—კაცის და ქალის, სელ-სასო-ცები, მაკინტოშის კალენკორი—სულ ვეკლავები 25-დამ 50 პროცენტით უფ-

რო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსადა მ-ლაზიაში.
ვინც ქალაქს ვარდამ 25 მანეთად 1.000 მანეთადინ საქონელს გამოი-წერს, გასაგზავნს არაფერს არ ის-დის. (100-4)

ბამოს ჩინის ბზის სკალში (ე-ქალის ქუჩაზედ, რკინის გზაზედ გა-დასავალში) პარასკევს, ამ ივლისის რვიდამ, დილის რვა საათზედ ყოველ დღე აუქციონით გაისყიდება დარ-ჩენილი მასალა, იარაღები და ერ-თოც სადგომი სახლი დასაშლე-ლად. (3-2)

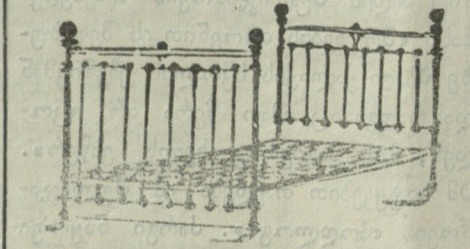
მუთისის სათავად-აზნაურო
სასწავლე-ლისაბან.

მომავლის სექტემბრისათვის ქუთა-ის სათავად-ასწავლე-ლისაბანში შეიძლება მიღებულ იქნენ ვეკლავ მანუ-ბიდან მსოლოდ რამოდენ-და-თვამეტი ემსწილი (58), ოც-და-თვამეტი შირკელს (დასაწიას) განყოფილებაში და ოც-და-მეორეში.

შირკელს განყოფილებაში მიღებულ იქნება უეკლავნი მუდის და რვა წლის ემსწილები. შემომსწილეთ მორე განყოფილებაში უნდა ევადინოთ ქარ-თული წერა-ვი-თსუ-ს და არითმეტი-კადან შესწავლილი უნდა ექმნეთ უო-რელ მსარე რიცხები ერთი დგან-ოცამდის. მიუარულთ შეუღიათ თხო-ვის შემოტანა ოც-და-სუ-თს აგ-ვის ტომდის; ოც-და-სუ-თიდან თვის დამლეკადის იქნება ასალი მოსწავლეების მიღება. ერთად თხოვნასთან, რომელიც იწერება სასწავლე-ლის ინსპექტორის სა-სულზე, საჭიროა წარმოადგინონ თა-ვად-ახსნაურობის მოწმობა, ან მოწმობა ბანკიდან, რომ მოსწავლე ბანკის და-მფურსებლად ირიცხება, და წლოვანობის მოწმობა.

მესამე და მეოთხე განყოფილებაში და აგრეთვე შირკელს შირკემსწილეს კლასში არც ერთი თავისუფალი ადგი-ლი არ არის და ამიტომ ამ კლასებში შემოსვლის თხოვნა მიღებული არ იქმნე-ბა. (15-4)

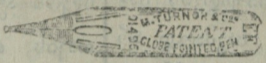
ინგლისური ჩინის კრავოტები

ერთ საწოლიანი 8 მ. და ორ საწო-ლიანი 14 მ., ლეიბები გატენილი ზღვის ბაღასით 5-დგან—9 მან. ინგლისურს მაღაზიაში. იქვე ისუიდება 25% იაფათ სანამ სხვაგან სადმე: ჭურჭელი, დანა-სხვაგანი, კოვჩები, ფანდოსები, კლიტე-ები, საფარები, რკინის კალმები, ქა-ღალდი, ნიშები, რეკლავები, თოფე-ბი, კაცისა და ქალის უნაგირები, ალბო-მები, კლეონკები, ჩაი 1 დის სარისსი-სა. (100-86)

ინგლისის მაღაზიაში **ეროვნული**
თხის-სამაგვანი **გაპ-განსწარი**
ამგურებს თმას და აღინდელ ფერს აძლევს. ფასი ერთი შუმი-სა 2 მან., გავსენით 2 მანეთი და 28 კანს.
(100-4)

უკალერები
აუარებელი და ისყიდება ქარხნის ფასებით
მმათა ტარნოპოლების
ქარხნის ადვის საწოლში ლორის-მელიქოვის ქუჩა, სახ. ზუბა-ლოვისა სასულიერო სემინარიის პირ-და-პირ.
სარდათ შეიდეველთ დატომობათ. (40-36)

საკლობუსო **კალმები**
რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსგავლ, უსუფთო ქაღალდი. ერთად-ერთი სააგენტო—ინგლისის მაღაზია. იქვე აუარებელი სხვა-და-სხვა გერისა კალმები, ყოველს „სელისათვის“—25% იაფად, ვინც სხვაგან. იქვე: მელანი, ქაღალდი, კანკურტები, რეკლავები, ლაქი, ვარანდაში, პენალი, კალმები, ბუმაყნიკები, შორტ-იარაგები, ალბომები, რამკები, მაგრატლები, სამართებლები, სანთელი, საღესა, ცარანკები ჭურჭლების საწმედად (ბორაგია), თეთრულისათვის, პატარა ხაღესა, იატაკისათვის კლიონკები. ტასტები, სავარძლები, სარკები, სავარცხლები, ბენქე-სნი, ზარები, ბინოკლები რულეტები, ვატერპასები, მის-სასათები, კომპასები, ტერმომეტრები, მეწვეები, ნემსები, მანკატები, სვისტოკი, პომოჩი, ქამრები, სარტლები. საყელური, შრობები, საშრობები, კრანები, ფილტრები, შროტები თავის. ტანისამოსის, ცხენის და პატენტისანი მაკინტოშები, კრავები, საეჭამი ქაღალდი გატერ-კლორეტისათვის და სხვ. და სხვ.
კატაშკი—20 კ. (100-43)

2000 ბოთლი ციტრატ-მაგნეზიის-წყურვილის მოსაკლავად 80 კ., 1000 ყავის საფქავი 1 მანეთიდან, 3000 საურველი 20 კაბიკიდან, 4000 ჩა-კოსაკიდებელი 5 კ. ინგლისის მა-ღაზიაში.
იქვე კარბოლის პარაშოკი, უნაგი-რები, რეკლავები, ჩულქები, წინ-თი და გუტაპერჩის პალტოები 25% იაფად სხვებზედ. პარუსინა და კაცის წამოსახამები ნახიკარ ფა-სად. (10-9)

მაგანდა

ხორავისა, რომელიც იყიდება თი-ლისის ბაზრებში. დუქნებში და ხელ-ო-ხილ პირველიდან 16 კათათემდე 1883 წ.	
გამომცხვარი შური რუ-სეთის ფქვილისა —	1 გარ. 5 1/2
აქურის ფქვილისა: შირ-ველის სარისსისა —	1 გ. 3 1/2
მეორისა —	1 გ. 3 გ.
იმავე ფქვილ. თორნეში გამომცხვარი: შირველის სარისსისა —	1 გ. 5 გ.
მეორისა —	1 გ. 4 გ.
მესამისა —	1 გ. 3 1/2
ჯვარის-მამის შური:	
შირველის სარისსისა —	1 გ. 5 1/2
მეორის სარისსისა —	1 გ. 4 გ.
მესამისა —	1 გ. 3 1/2
ძროხის სორცი:	
შირველის სარისსისა —	1 გ. 8 გ.
მეორისა —	1 გ. 7 გ.
სუკი	1 გ. 15 გ.
ცხურის სორცი —	1 გ. 8 გ.

რკინის გზა
თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის 9 საათზედ და 46 წამ. დილით.
თბილისიდან საშურამდინ 2 საათ. და 54 წამ. შუადღის უკან.
თბილისიდან ბაქოსკენ 1 საათზედ და 1 წამ. ღამისა.
ბაქოდგან თბილისისკენ 9 საათზედ დილისა.
რიონიდან თბილისისკენ 2 საათზედ და 30 წამ. ნაშუადღეს.
ბათუმიდან თბილისისკენ 9 საათ. დილისა.
ფოთიდან თბილისისკენ 9 საათ. და 41 წამ. დილისა.
ფოთიდან ბათუმიდან მომავალი თბილისში შემოდის 12 საათზედ ღამისა.
ბაქოდამ მომავალი შემოდის თბილისში 8 საათ. და 46 წამ. დილისა.